

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za ½ leta 90 Din, za ¼ leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri pošt. hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 30-69.

Leto XVII.

V Ljubljani, v soboto, dne 13. oktobra 1934.

Štev. 116.

Namestniki prevzeli kraljevsko oblast

Po določbah ustave izvršujejo kraljevsko oblast v primeru prestolonaslednikove mladoletnosti posebni kraljevi namestniki, ki jih imenuje kralj s posebnim aktom ali oporoko. Kakor smo že objavili v prejšnji številki, je imenoval Nj. Vel. kralj Aleksander I. za namestnike: princa Pavla, bana dr. Perovića in univ. profesorja dr. Stankovića, za njih zamenike pa armijskega generala Tomića, senatorja Banjanina in senatorja dr. Zeca.

Preden prevzamejo namestniki kraljevsko oblast, morajo po določilih ustave prisesti pred zbranim Narodnim predstavništvom, da bodo zvesti kralju in da bodo vladali po ustavi in zakonih. Namestniki skrbe tudi za vzgojo nedoletnega kralja, dočim upravljajo kraljevo premoženje posebni skrbniki, ki jih določi kralj z oporoko. Če pa kralj ni določil skrbnikov, potem imenuje te namestništvo.

Dokler namestniki ne prisežejo, izvršuje kraljevsko oblast vlada.

Da se morejo vsa ta določila ustave izvesti, je bila za četrtek dopoldne sklicana seja Narodnega predstavništva, to je skupna seja Narodne skupščine in senata.

Zgodovinska seja Narodnega predstavništva

Pročelje poslopja Narodne skupščine je bilo odeto v črmino in je tako že na zunaj razodevalo, da bo v skupščini zgodovinska seja, ko se bo Narodno predstavništvo poklonilo spominu velikega kralja in izročilo kraljevsko oblast namestništvu.

Turobno razpoloženje je vladalo v dvorani, ki je bila vsa odeta v črmino, ko je točno ob 11. uri vstopila v skupščinsko dvorano celotna vlada z ministrskim predsednikom Uzunovićem na čelu. Nobe-nega običajnega vzklíkanja ni bilo, žalna tišina je vladala po vsej dvorani.

Ko so ministri zavzeli svoja mesta, je otvoril sejo predsednik senata dr. Tomašič, ter dejal:

»Otvorjam današnji skupni sestanek senata in Narodne skupščine, ki je sklican na podlagi čl. 42 narodne ustave. Prosim tajnika Kovača, da prečita akt kraljevske vlade senatu in Narodnemu predstavništvu.«

Nato je tajnik prečital žalostno obvestilo ministrskega predsedništva, da je Nj. Vel. kralj Aleksander I. mučeniško dokončal svoje življenje dne 9. oktobra v Marseillu.

Mnogi poslanci in senatorji so tedaj glasno zaihteli ter zaklicali »Slava mu!«. Šele čez nekaj časa je mogel tajnik nadaljevati:

»Prestol je zasedel njegov prvorojeni sin Nj. Vel. kralj Peter II.«

Glasno je zadonelo po dvorani: Živio kralj! Živio kralj Peter II.!

Ko so se ovacije nekoliko polegale, je prečital tajnik Kovač akt o imenovanju namestništva, protokol o otvoritvi tega akta in sklicanje Narodnega predstavništva za 11. oktober s tem dnevnim redom: 1. Zapislega narodnih poslancev in senatorjev, 2. zapislega kraljevskih namestnikov in njih zamenikov.

Predsednik senata dr. Tomašič se je na-

to v vznešenih in globoko v srce segajočih besedah spominjal velikih zaslug pokojnega kralja ter njegovega zadnjega sporočila: Čuvajte Jugoslavijo!, katero bodo vsi izpolnili do konca. Svoj govor je zaključil z besedami:

»Skušali bomo slediti velikemu kralju mučeniku, ki je bil predstavnik vseh najlepših vrlin našega naroda. Sledili mu bomo z zahvalo, ki jo zasluži zaradi svojega dela. S svojo smrtjo je zadolžil tudi ostali civilizirani svet. Naj bo med nami večna hvaležnost pokojnemu kralju!

Naj mu bo večna slava in mir veliki njegovi duši! (Glasni vzklíki »Slava mu!« so zadoneli po dvorani.)

»Naj živi Nj. Vel. kralj Peter II.« (Glasni vzklíki: »Živio kralj Peter II.!» so pretrgali tišino.)

Nato so vsi poslanci in senatorji prisegli zvestobo kralju Petru II. in prisegli, da bodo čuvali edinstvo naroda, neodvisnost države ter ustavo in da bodo delali

v blagor naroda. Nato so podpisali še formularje o položeni prisegi.

Prihod namestnikov

Med tem se je odpeljal iz kraljevega dvorca na Dedinju Nj. Vis. princ Pavle in prispel točno ob 11.30 pred Narodno skupščino, kjer so ga pričakovali oba druga namestnika, vsi trije zameniki, vsa vlada in celotno predsedništvo skupščine in senata.

Ko se je princ Pavle na kratko pozdravil z vsemi, je odšel v dvorano, kjer so ga vsi poslanci in senatorji glasno pozdravili. Nato so zavzeli vsi namestniki svoje mesto na posebnem odru, desno od predsedniške mize.

Nato je dr. Tomašič nagovoril kraljeve namestnike in jih pozval, da v smislu ustave prisežejo zvestobo novemu kralju ter prisežejo, da bodo čuvali edinstvo naroda, neodvisnost države in da bodo vladali po ustavi in po državnih zakonih.

Nj. Vel. Kralj Peter se venil v Jugoslavijo

Mladi kralj Peter II., ki se je šolal v Angliji, je izvedel o strašni nesreči, ki je zadela njega in vso Jugoslavijo, ko se je igral s svojimi sošolci. Težko nalogo, da mu je sporočil žalostno vest, je prevzel ravnatelj zavoda. Sprva mladi kralj sploh ni mogel pojmiti vesti, nato pa je glasno in obupno zajokal.

Med tem so že pripravili vse za njegov odhod v domovino. Na železniški postaji so ga že sprejeli s kraljevskimi častmi. Iz Londona je odpotoval v spremstvu rumunske kraljice matere.

Ko je bil vlak nekaj postaj pred Parizom, se je vlak ustavil in kralj Peter II. je izstopil ter se v avtomobilu odpeljal v Pariz, da se je s tem ognil velikemu sprejemu, ki mu ga je pripravljalo pariško prebivalstvo.

Iz vsega srca je pozdravila

Vsa Ljubljana je včeraj na mah oživela, ko je prišla vest, da se pripeljeta skozi Ljubljano Nj. Vel. kralj Peter II. in Nj. Vel. kraljica Marija. Takoj se je pričelo pripravljati vse, da slovenska prestolnica čim svečaneje pokaže svojo vdanost naši vladarski hiši. Kakor Ljubljana, tako pa tudi vsa Slovenija ob železniški progi, po kateri se je vozil novi kralj. Če je ob tej silni izgubi sploh mogoča kakšna uteha, potem je mogla vsaj nekoliko zmanjšati boleost mladega kralja ljubezen naroda, ki ga je objela takoj, ko je stopil na jugoslovanska tla. Mladi kralj se je mogel takoj ob povratku v domovino prepričati, da more uspešno nadaljevati delo svojega viteškega očeta, ker je ves narod z njim. In to je oni svetli žarek, ki je posijal v današnje dneve splošne žalosti in ki dviga srca, da zrejo z vsem zaupanjem v lepšo bodočnost jugoslovanskega naroda.

Vsa Gorenjska se je z vnevo pripravljala, da sprejme mladega kralja in njegovo težko preizkušeno mater čim svečaneje in čim pristrčneje. Povsod so zbirali cvetje, pletli vence, da jih oddajo na dvor-

V stanovanju poslanika Spaljkovića se je sestel tudi s kraljico Marijo, ki je med tem prišla iz Marseilla v Pariz. Svidenje med materjo in sinom je bilo nad vse ginljivo in pretresujoče.

Ob 11. dopoldne je bilo intimno kosilo v hiši poslanika Spaljkovića. Kosila so se udeležili: Nj. Vel. kraljica Marija, Nj. Vel. kralj Peter II., gospa Spaljkovič, dvorna dama Grujićeva, zunanji minister Jevtić in poslanik Spaljkovič.

Pred koncem kosila je poslanik Spaljkovič izrekel ganljivo zdravico novemu kralju, prvo zdravico, ki jo je doživel, in v njej izrazil velike nade, ki jih ves jugoslovanski narod goji na novega kralja.

Zvečer je Nj. Vel. kralj Peter II. odpotoval v spremstvu svoje matere v svojo domovino.

Slovenija novega kralja

ni vlak. Postaja v Jesenicah je bila vsa v črmini. Zastopniki vseh gorenjskih občin so prišli na kolodvor, vsa Gorenjska je bila zbrana, da se pokloni svojemu novemu vladarju.

Iz Beograda so se odpeljali novemu kralju naproti ministri dr. Demetrović, Kojić in Gjorgjević, predsednik skupščine dr. Kumanudi in podpredsednik senata dr. Ploj, iz Ljubljane pa ban dr. Marušič, senatorji Hribar, dr. Ravnihar, dr. Rožič, dr. Gregorin, župan dr. Puc, divizionar Cukavac in drugi.

Takoj ko se je vlak ustavil na Jesenicah, sta izstopila kralj Peter in kraljica Marija, za njima pa zun. min. Jevtić. Kralj je bil gologlav, vidno utrujen od žalosti in dolge poti. Glasno so zaihteli nekateri, tako se jim je zasmilil mladi kralj, ki je moral že tako zgodaj občutiti trdo pest življenja.

Nato so pozdravili kralja, in sicer: dr. Kumanudi za skupščino, dr. Ploj za senat, dr. Marušič za Dravsko banovino, dr. Puc za slovensko prestolnico, dočim mu je podal divizionar Cukavac raport.

Ko so namestniki in zameniki prisegli, so s tem prevzeli tudi kraljevsko oblast.

Narodno predstavništvo je nato soglasno in z glasnim odobravanjem sprejelo predlog, da se blagopokojnemu kralju Aleksandru I. dodeli naziv:

»Viteški kralj Aleksander I. Zedinitelj«

S posebnim sklepom je nato sklenilo Narodno predstavništvo, da se ta sklep takoj sporoči Nj. Vel. kralju Petru II. in Nj. Vel. kraljici materi.

V znak žalosti zaradi smrti Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja je nato predsednik dr. Tomašič zaključil skupno sejo senata in Narodne skupščine. Prihodnja seja se skliče pismeno. Z glasnimi vzklíki novemu kralju so se nato razšli poslanci in senatorji.

Po zaprisegi kraljevih namestnikov je stavil predsednik vlade kraljevemu namestništvu na razpolago svoj položaj in položaj vsega kabineta.

Kraljevo namestništvo pa je sklenilo, da ostani kraljevska vlada na svojem položaju.

Po oficialnem pozdravu sta kralj in kraljica-mati odšla nazaj v voz, dočim je vse občinstvo še naprej navdušeno pozdravljalo kralja Petra II. in njegovo mater.

Ob 20.50 je krenil dvorni vlak proti Ljubljani. Na vseh postajah velike množice udanega ljudstva in povsodi burne ovacije kralju.

Čimbolj se je bližal vlak Ljubljani, tembolj goste so bile množice ob progi. Od prelaza na Dunajski cesti pa do gl. kolodvora pa je bil ves ogromni prostor ena sama valujoča množica.

Ze mnogo pred prihodom vlaka je bil peron nabit poln. Vsa narodna društva, vse oblasti, vse korporacije, vse je bilo zastopano na kolodvoru.

Ob 22.10 je privozil dvorni vlak. Zaurili so klici: »Živio kralj Peter II.«, »Živela kraljica Marija!«, »Slava kralju Aleksandru!«

Pri oknu salonskega vagona se je razgrnila zavesa in pokazal se je novi kralj Peter II., za njim pa vsa v črni kraljica Marija.

Zopet so zaorili navdušeni klici, oči vseh pa so se osolzile, ko so gledale izmučeni obraz mladega kralja.

Ves čas, ko je stal vlak na peronu, je narod neprestano pozdravljaj svojega kralja in mu izrekal s tem svojo vdanost.

Kralj in kraljica-mati sta se pristrčno zahvaljevala za pozdrave, kar je množico še bolj navdušilo.

Ko se je vlak pomikal proti vzhodu, so še enkrat zadoneli v vsej sili živio klici novemu kralju, nato se je začela množica razhajati v zavesti, da je splošna žalost nerazdružljivo združila narod s svojo vladarsko hišo. In znova je vsakdo prisegel v svojem srcu, da mora biti do konca izvršeno veliko sporočilo viteškega kralja, da je naloga vseh nas le eno, da zvesto in neomajno

čuvamo našo Jugoslavijo!

Program pogrebnih svečanosti

Iz Beograda razglasa Državni odbor za pogrebni program pogrebnih svečanosti za viteškim kraljem Aleksandrom I. Zediniteljem.

Kr. vojna ladja »Dubrovnik«, prispe v splitsko pristanišče v nedeljo, dne 14. oktobra ob 6.30 zjutraj. (Prihod ladje se je zakasnil, ker je vozila ladja nekaj časa v težkem viharju.) »Dubrovniku« nasproti odpije vsa naša bojna mornarica. Vse ladje spuste ob prihodu »Dubrovnika« zastave na pol droga. Prihod rušilca »Dubrovnik« v naše vode naznanijo topovski streli. Dokler bodo posmrtni ostanki viteškega kralja v Splitu, bodo topovi oddali vsakih pet minut en strel. Ob istem času bodo streljali topovi tudi v Beogradu in vseh banovinskih mestih.

V Splitu bo svečan sprejem posmrtnih ostankov kralja Aleksandra. Sprejema se udeležijo: vsa vlada, predsednik senata in podpredsednik Narodne skupščine, zastopniki vojske, vseh oblasti, društev, šole in meščanstvo.

Ob 10. dopoldne odpelje posebni dvorni vlak kraljevo truplo v Zagreb, kamor prispe vlak ob 21.40. Tu se poklonijo spominu velikega kralja pred njegovim truplom vsi zastopniki oblasti, vojske in prebivalstva.

V ponedeljek, dne 15. oktobra ob 5 odide posebni vlak s posmrtnimi ostanki viteškega kralja v Beograd, kamor prispe v ponedeljek ob 13.40. Skozi postaje bo vozil vlak z zmanjšano hitrostjo, ustavil pa se bo le na nekaterih postajah.

Sprejema v Beogradu se udeležijo kraljevi namestniki, vlada ter zastopniki vseh oblasti, vojske in prebivalstva. Truplo prepeljejo iz postaje v spremstvu vojske v stari dvor, kjer bo kratko cerkveno opravilo. Nato se položi truplo na mrtvaški oder, kjer ostane ves torek in sredo. Pristop prebivalstva bo dovoljen od 6. do 22.

Dne 16. in 17. oktobra prispejo tuje delegacije in odposlanci iz Jugoslavije. Venci se bodo polagali dne 16. in 17. t. m. od 8. do 12. in od 14. do 20. Opolnoči bo prenos zemskih ostankov velikega kralja v Saborno cerkev, kjer bo veliko opelo od 7.30 do 8.15. Nato krene pogrebni spreved iz Saborne cerkve do bulvara Osvobojenja in od tu na Opekne. Okoli 14. ure bo parastos v zadužbini, v kraljevi cerkvi sv. Jurija, kjer polože ob 14.30 z vsemi vojaškimi častimi posmrtni ostanki viteškega kralja k zadnjemu počitku. Med polaganjem posmrtnih ostankov v kripto bodo zvonili zvonovi po vseh cerkvah Jugoslavije, v prestolnici in v banovinskih mestih pa bodo oddajali iz topov častne strele. Podrobnosti pogreba se objavijo kasneje.

Lepa gesta Mussolinija

Italijansko mornariško ministrstvo je uradno vprašalo, kdaj pride »Dubrovnik« v italijanske vode, ker bo izkazala italijanska vojna mornarica zadnjo čast našemu kralju. Mornarica bo čakala »Dubrovnik« v Messinski ožini in nato spremlja ladjo do jugoslovanske obali.

Angleška mornarica

Ki bi že morala zapustiti Split, je ostala v Splitu, kjer počaka na pozemske ostanke kralja Aleksandra, da tudi ona izkaže našemu mučeniškemu kralju zadnjo čast.

Iz vsega sveta prihajajo vedno nove sožalne brzojavke

Kako silen je vtis in kako splošno obsoja ves svet strašni marsejski atentat, o tem živo pričajo brezštevne sožalne brzojavke, ki neprestano prihajajo v Beograd iz vseh delov sveta. Vsi vladarji in vsi predsedniki vlad brez izjeme so izjavili svoje sožalje. Pa tudi cela vrsta prominentnih osebnosti svetovnega slovesa. Posebno toplo brzojavko je poslal tudi naš veliki Tesla, ki se je pri tej priliki javno oznanil kot rojak naše domovine.

Vodstvo zunanega ministrstva Francije je prevzel sam predsednik vlade Doumergue. Francoska zunanja politika ostane neizpremenjena.

Žalne komemoracije gospodarskih organizacij

Vse naše gospodarske organizacije brez izjeme so počastile spomin blagopokojnega velikega kralja Aleksandra s posebnimi žalnimi sejami, ki so bile viden dokaz, kako globoko je bila vsidrana v srca naših gospodarskih ljudi ljubezen do viteškega kralja Aleksandra I., našega Zedinitelja. Svečano je bila na vseh teh komemoracijah naših gospodarstvenikov podana zabljava, da bodo vsi naši gospodarski ljudje z vso zvestobo in do konca izpolnjevali zadnje sporočilo velikega kralja ter čuvali ljubljeno Jugoslavijo do svojega zadnjega diha. Prav tako odločno pa so pri tej priliki poudarili svojo zvestobo kralju Petru II. in vsemu kraljevskemu domu.

Žalna seja Zbornice za TOI

Točno ob 12. so zagorele v črne flore ovite luči v palači Zbornice za TOI, v predsedstveni dvorani pa so goreli pred veliko sliko Nj. Vel. kralja Aleksandra bronasti kandelabri.

Vsi člani predsedstva zbornice, vsi tajniki so se v svečanih oblekah razvrstili ob mizi. V imenu banske uprave se je udeležil seje višji svetnik Borštnar.

Z zastrtim glasom, vidno ganjen, je nato izpregovoril predsednik Zbornice Ivan Jelačin te globoko občutene besede:

»Žalostna dolžnost me je doletela, da Vas povabim k žalni seji zborničnega predsedstva. Usoda je hotela, da je padel od zločinskih rok zadet naš hrabri in veliki kralj Aleksander Karadjordjević.

Ves kulturni svet obsoja ta strašni dogodek in tudi nas je v globino duše pretresla ta žalostna vest. Od svoje mladosti je stremil pokojni veliki naš kralj Aleksander za vzvišenim ciljem zedinjenja južnih Slovanov in dano mu je bilo doživeti s pokojnim njegovim očetom velikim kraljem Petrom I. osvobojenje jugoslovanskih bratov.

In ko je dosegel ta svoj in naš idealni cilj, tedaj je z nadčloveško vneto posvetil svoje življenje samo resnemu in plemenitemu delu za konsolidacijo naše domovine.

V zgodovini narodov bo s svetlimi črkami zapisano ime velikega pokojnega kralja Aleksandra, v naših srcih pa mu bomo ohranili trajen in hvaležen spomin z zabljujo, da hočemo tudi mi predstavniki slovenskega gospodarstva s še povečano vneto slediti svetlemu vzgledu velikega pokojnika pri delu za konsolidacijo kraljevine Jugoslavije. S temi čustvi v srcu odredim v počastitev spomina na velikega pokojnika enominutni molk.

Večna slava njegovemu spominu!

Bog živi novega mladega kralja Petra II.!

Čuvajmo Jugoslavijo!

Sožalna brzojavka Zveze trgovskih združenj

Visoki regentski svet kraljevine Jugoslavije,

Beograd.

»V najgloblji žalosti izraža trgovstvo Dravske banovine najiskrenejše sočustvo vanje Visokemu kraljevskemu domu. Ob mučeniški smrti Njegovoga Veličanstva kralja Aleksandra, našega velikega vladarja, junaškega in plemenitega voditelja Jugoslovancev, izjavljamo nezlomljivo zvestobo in udanost Njegovemu Veličanstvu kralju Petru II. Čuvati hočemo Jugoslavijo!

Zveza trgovskih združenj Dravske banovine Ljubljana.
Predsednik Kavčič.

Žalna seja trgovskega društva »Merkur«

Ob 19. uri je bila v četrtek, dne 11. oktobra v Trgovskem domu žalna seja Trgovskega društva »Merkur«.

Zaradi odsotnosti društvenega predsednika je otvoril sejo podpredsednik Albin Smerkolj ter s tem žalnim govorom proslavil spomin velikega kralja ter poudaril zvestobo trgovstva novemu kralju.

»V mračnih večernih torkovih urah so se raznesle tužne in strašne vesti, da našega velikega vladarja in najboljšega očeta, kralja Aleksandra I. ni več. Na zaveznških francoskih tleh, ko je nameraval na posebno svečan način potrditi to prijateljstvo, je postal žrtev podlega in zahrbtnega zločina.

Naša srca so vztrepetala v neizmerni boli. Nismo mogli razumeti in nismo mogli doumeti, kako naj bi bilo res, da se je kruta usoda poslužila roke gnusnega zločince, ter segla po onem, ki nam je bil najdražji. Kje bi se našel človek, ki bi hotel uničiti življenje največjega nosilca in pobornika mirovne ideje in velikega zagovornika bratstva in ljubezni med narodi!

A vendar je res! Našega najdražjega vladarja ni več! Zadet v globino duše se sklanja jugoslovanski narod nad truplom svojega največjega sina, viteškega in junaškega vladarja, ki je vtelesoval naše najvišje težnje in naša najsvetlejša hrepeneja. Padel je kot mučenik, kot heroj, kot najdragocenejša žrtev za srečo, veličino in za slavno bodočnost jugoslovanskega naroda!

Nesreča, ki nas je zadela, je neizmerna, tako da smo onemeli pred strahoto te tragedije, katere obseg smo razumeli šele sedaj, ko ga ni več in je odšel za vedno.

Toda divjaška roka je mogla pretrgati nit življenja našega blagopokojnega vladarja, ni pa mogla upiti njegovega velikega duha, ki je nesmrten in živi med nami. Divjaška roka ni mogla ustaviti njegovega zgodovinskega poslanstva, ker ideja, katere največji in nesmrtni pobornik je bil blagopokojnik, gre nevzdržno svojo pot naprej; vrgla je svojo setev, ki donaša že bogate sadove. Zaradi tega govore naše srca in naša čustva: On ni mrtev, on je še vedno živ in živel bo med nami na veke! Ni je sile na svetu, ki bi nam ga mogla vzeti! Zato tudi ne klonimo z duhom! Ne tožimo, ker nimamo besed, da bi izrazili našo bol. Zavedamo se velike dedščine, ki nam jo je ostavil, zato gledamo naprej, le naprej v bodočnost!

Na ušesa nam udarja šepet njegovih poslednjih besed, oporoka njegove velike duše, ki se je hočemo sveto držati in izvrševati jo, ker le na ta način se bomo izkazali vredne in hvaležne njegovemu velikemu spominu:

»Čuvajmo Jugoslavijo!

Slava najboljšemu sinu našega naroda, velikemu junaku, modremu državniku kralju Aleksandru Prvemu!

Naj živi kralj Peter II.!

Žalna seja Društva industrijcev in veletrgovcev

Upravni odbor Društva industrijcev in veletrgovcev se je na posebni žalni seji, dne 10. oktobra poklonil spominu blagopokojnega kralja Aleksandra I. Po soglasnem sklepu je bila nato regentskemu svetu odposlana brzojavka te vsebine:

»Pretrseni po strašni narodni nesreči, ki je iztrgala iz naše srede velikega vodnika-junaka in pobornika miru kralja Aleksandra I., izrekamo globoko sožalje z obljubo neomajne zvestobe Nj. Vel. kralju Petru II.

Društvo industrijcev in veletrgovcev v Ljubljani,

Predsednik Vidmar Stane.

Žalna seja uprave Združenja trgovcev v Ljubljani

Pod veliko, s florum zavito sliko Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja se je zbrala v četrtek ob 11. uri dopoldne v predsedstveni dvorani Trgovskega doma vsa uprava Združenja trgovcev v Ljubljani. Turobna tišina je vladala, vsi člani uprave so bili vidno ginjeni, ko je predsednik Karol Soss otvoril žalno sejo s tem žalnim govorom:

»V globino srca stiti in presunjeni z neizmerno žalostjo stojimo pred težko in trpko resnico strašne nesreče, ki je zadela naš jugoslovanski narod.

Zločinska roka je prestrigla nit življenja

ljubljenemu narodnemu kralju zedinitelju Aleksandru I., kralju Jugoslavije in trajnemu graditelju miru.

Ves jugoslovanski narod plaka potrj za svojim kraljem. Danes, ko ga ni več in ko ves svet občuduje njegovo junaško in nesmrtno delo, šele občutimo, kaj smo s smrtjo našega kralja izgubili.

Junaški borec v vojski, apostol miru v započetem delu, je nadaljeval oporoko blagopokojnega očeta Osvoboditelja kralja Petra I. ter ustvarjal s svojim modrim in premišljenim delom napredek in blagostanje države, da se je utrdilo tudi naše narodno gospodarstvo.

V tem resnem trenutku se obračajo naše oči v sedanega našega državnega voditelja in kralja Petra II., ki bo nadaljeval veliko delo po svojem blagopokojnem očetu.

Naša sveta dolžnost je, da združimo vse svoje pozitivne sile in napore za srečno bodočnost našega naroda in velike ter močne Jugoslavije ter se oklenemo v tej težki usodepolni uri naše kraljevske hiše z iskreno vero v bodočnost.

Slava spominu kralja Aleksandra I.

Živel kralj Peter II.

Bog čuvaj Jugoslavijo!

Uprava Združenja je nato odposlala to sožalno brzojavko:

Ministrskemu predsedniku Nikoli Uzunoviću, Beograd.

Neizmerna bol je zadela naše gospodarstvo s tragično smrtjo našega prevzvišenega narodnega kralja Aleksandra I. Ljubljansko trgovstvo plaka za svojim kraljem in prisega neomajno vdanost novemu kralju Petru II.

Večna slava pokojnemu kralju Aleksandru I., Zedinitelju!

Združenje trgovcev v Ljubljani,
Soss, predsednik.

Žalna seja Udruženja bančnih in zavarovalnih zavodov za Dravsko banovino

V sejni dvorani Zadružne gospodarske banke v Ljubljani je bila dne 11. t. m. ob 11. uri dopoldne žalna seja uprave in nadzorstva Udruženja bančnih in zavarovalnih zavodov za Dravsko banovino. Predsednik uprave dr. Ivan Štokar je na seji počastil spomin viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja s tem spominskim govorom:

»Ko je naš priljubljeni blagopokojni kralj Aleksander v izvrševanju svojih vzvišenih državnih dolžnosti stopil na zavezniška francoska tla, čakal ga je skrit med navdušeno množico zavratni morilec. Njegov gnusni in podli zločin je pretrgal nit življenja najboljšemu sinu jugoslovanskega naroda, ko je bil na tem, da položi še močnejše temelje za mir in napredek naroda. Naš pokojni kralj je umrl kot junak na braniku svoje domovine in postal tako največji narodni mučenik. Doživel je kot voditelj naroda triumf v balkanskih vojnah, Golgota pri umiku čez albanske gore in končno narodno vstajenje, ki je bilo kronano z narodnim Zedinjenjem, t. j. z izpolnitvijo stoletne srčne želje vseh Jugoslovancev.

Znano nam je, kaj je veliki pokojnik vse storil za ureditev naše lepe domovine. Bil je edini trdni steber in granitna skala, od katere so se odbijali vsi valovi in viharji, ki so pretresali našo državo in naš narod.

Delal je, živel in trpel je samo za svoj narod, dokler ni končno žrtvoval tudi svoje dragoceno mlado življenje na oltarju domovine.

Temelji naše države, ki jih je on postavil, so tako trdni, da jih tudi ta udarec ne more omajati, četudi nam sega žalost tako globoko v srce.

Podvojili bomo svoje delovanje za državo in narod v neomejeni zvestobi in vdanosti do našega kralja Petra II. To obljubljam: velikemu pokojniku ob sveži krsti. To obljubo smo mu dolžni.

Večna slava Njegovemu spominu!

Žalna seja in sožalne brzojavke Zveze trgovskih združenj v Beogradu

Zveza trgovskih združenj v Beogradu je sklicala po grozni vesti o nenadni smrti viteškega kralja in voditelja jugoslovanskega naroda dne 10. t. m. ob 10. dopoldne komemorativno sejo. Na seji je proslavil svetli spomin največjega vladarja v zgodovini našega naroda predsednik zveze in Centralnega predstavništva vseh zvez trgovskih združenj kraljevine Jugoslavije g. Nedeljko K. Savić. Soglasno je bilo na seji sklenjeno, da se pošljejo te sožalne brzojavke:

»Nj. Veličanstvu kraljici Mariji.

V teški žalosti za nenadno izgubljenim vzvišenim soprogom in nežnim roditeljem ter našim velikim in junaškim kraljem Vas prosim Zveza združenj trgovcev kraljevine Jugoslavije, da blagovolite sprejeti izraze globokega in iskrenega sožalja.

Predsednik Zveze, Nedeljko Savić.

»Nj. kr. Vis. knezu Pavlu Karadjordjeviću.

Dvorec Dedinje.

Globoko prevzeta vsled tragične smrti našega herojskega kralja Aleksandra I. prosi Zveza trgovskih združenj kraljevine Jugoslavije Vaše kr. Visočanstvo, da blagovolite sprejeti izraze našega najbolj globokega sožalja.

Predsednik Zveze, Nedeljko Savić.

Vzorno je trgovstvo počastilo spomin velikega kralja

Vsi trgovci Jugoslavije so ne le z žalnimi sejami svojih vodilnih organizacij počastili spomin velikega viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja, temveč tudi še s posebnimi žalnimi sejami svojih krajevnih združenj in vseh drugih stanovskih in strokovnih organizacij, spontano pa so tudi v znak žalosti zaprli za časa komemorativnih sej svoje lokale. Poleg tega so vsi trgovci, zlasti lepo trgovci v Sloveniji, posvetili svoje izložbe spominu blagopokojnega kralja. Ni trgovine, ki ne bi imela vsaj s florom ovite kraljeve slike v izložbi. Vse večje trgovine pa so naravnost tekmovaly med seboj, katera bo lepše počastila spomin velikega kralja. Poněkod vzbujajo naravnost dovršeno prirejene izložbe splošno pozornost. Posebno nepopisen vtis napravljajo izložbe, v katerih gore pred sliko kralja luči, zastre s florom. Zaradi obilice krasno prirejenih izložbenih oken nam je popolnoma nemogoče imenovati posebej vse one, ki so se s svojimi izložbami naravnost odlikovali. Vsi trgovci so storili več ko svojo dolžnost ter s tem znova dokazali svoj neomajni patriotizem.

Tudi tuje tvrdke izrekajo svoje sožalje

Velika nemška tvornica za računske stroje v Rastattu na Badenskem, tvrdka Thaleswerk, je poslala tvrdki The Rex Co, kot svoji zastopnici v Jugoslaviji to sožalno brzojavko:

»Ravnokar smo prejeli strašno vest, da je postal Nj. Vel. kralj Aleksander I. pri svojem prihodu v Marseille žrtev podlega atentata. Prosimo vas, da sprejmete naše odkritosrčno sožalje k tej nenadomestljivi izgubi. Kraljevina Jugoslavija izgublja s kraljem Aleksandrom svojega prvega vladarja, ki je znal s trdnó roko pripraviti razvoj k jugoslovanski edinstveni državi in ki bi gotovo tudi sedanji politični položaj Jugoslavije privedel na varna pota.

Ceprav je izguba Vašega ljubljeneega kralja nenadomestljiva, smo vendar prepričani, da bo njegov naslednik nadaljeval vladne posle v duhu svojega velikega mrtvega očeta in v blagor svoje dežele.

V lepi slogi so počastili spomin velikega kralja obrtniki

Velika marsejska tragedija je združila vse Jugoslovane v eni bolesti, da so bila hipoma pozabljena vsa nasprotja. Tako so tudi obrtniki ob velikem tragičnem trenutku pozabili na vsa svoja nasprotja in v lepi slogi priredili skupno komemorativno

svečanost v spomin velikega kralja ter dali s tem svečanosti še posebno lep pomen. Izpolnili so tako veliko sporočilo mučeniškega kralja, kajti le s slogo moremo očuvati našo ljubljeno Jugoslavijo.

V mestni posvetovalnici so priredile vse ljubljanske obrtniške organizacije v popolni slogi žalno sejo. Na seji so bile zastopane vse organizacije, ki so združene v Društvu jugoslovanskih obrtnikov, vse one, ki so včlanjene v Obrtniškem društvu, ko tudi vse, ki jih zastopa Okrožni odbor ter tudi vse strokovne organizacije. Bila je to tako lepa armada naših obrtnikov, da so mojstri po pravici vzklkali, da bi jih bil vesel tudi blagopokojni kralj.

Spominski govor je govoril podpredsednik Zbornice za TOI g. Josip Rebek, ki je med drugim naglasil, da so ob velikem

Prebivalstvu Dravske banovine!

Neizmerna bol je legla na jugoslovansko zemljo in na narod, ki na njej prebiva. Za večno je zatisnil svoje oči kralj Aleksander I., naš viteški vladar, od Boga nam poslan vodnik, prvi in najboljši sin jugoslovanskega naroda. Njemu je usoda določila zgodovinsko poslanstvo, da vodi svoj narod preko muk, ponižanj in trpljenja, preko potokov krvi, od zmage do zmage, da ga slednjič privede na svobodna tla zedinjene domovine. Ta legendarni junak, ki je z mirno samozavestjo kljuboval najhujšim viharjem, ki so kdaj pretresali svet, je moral podleči satanskemu naklepu ziočinske roke prav v trenutku, ko naj bi bilo triumfiralo njegovo gigantsko delo, posvečeno visoki ideji miru in složnemu sožitju med narodi.

Kralja Aleksandra I., naše nade in našega ponosa, ni več med nami.

Ob njegovi prezgodnji krsti žaluje ves kulturni svet, saj je bil neutrudljiv kladičar reda in napredka ter neustrašen graditelj svetovnega miru. Njegova široka slovanska duša je osvojila vse slovanske narode, ki v srcu delijo z nami grozoto sedanjih dni, naš narod se pa krči v nemi boli, ko mu je zla usoda vzela njegovo najdražje in najljubše. Nenadno, ko smo s ponosom in svetlimi nadami v duhu spreminjali svojega vladarja na njegovi triumfalni poti v zavezništvo Francijo, smo bili postavljeni pred strašno dejstvo, da je prestalo biti toplo srce njega, ki je posebej voljo in moč našega naroda.

Izguba, ki je zadela našo domovino, je nenadomestljiva, rana, ki je zadana našemu narodu, nezaceljiva, vrzel — neizpolnjiva.

Pred temi dejstvi sklanja v nemi tugi naš narod svojo glavo in še ne more doumeti, da je to strašno bilo mogoče. In vendar je res. Izmučeno telo našega mučenika se bliža jugoslovanskim obalam, da najde večni mir v zemlji, kateri je žrtvoval vse svoje duhovne in telesne sile ter slednjič svojo srčno kri.

Pod strašnim dojmom mučeniške smrti ni čudlo, če se naroda polašča obup, mu klone pogum in ga zapuščata oni mir in samozavest, ki sta zlasti v času tako težkih preizkušenj nujno potrebna. Imeli smo v svojem svobodnem domu skrbnega očeta, okrog katerega smo se zbirali, ko so najbolj divjali notranji viharji, imeli smo viteškega vladarja, s katerim smo se dičili pred vsem svetom, — danes ga nimamo več. Odvzet nam je v času, ko smo ga vzklkali novemu kralju so se nato razšli najbolj potrebovali.

Vrzeli, ki neusmiljeno zija pred nami, nas navdaja s tugo in skrbjo.

In vendar bi ne bili vredni spomina velikega kralja, ne bili bi vredni slavne zgodovine svojega naroda, če bi v teh mračnih dneh klonili z duhom in se tudi za trenutek izneverili najdragocenejši dediščini, ki smo jo prevzeli iz njegovih mučeniških rok. »Čuvajte mi Jugoslavijo!« so bile poslednje vladarske besede, s katerimi se je umirajoči kralj poslovil od svojega naroda. Te besede, namenjene sedanjemu in bodočim pokolenjem, združujejo v sebi vso vse-

trenutku složna vsa srca obrtnikov, da ohranijo veliko pokojnikovo stvaritev, našo ljubljeno Jugoslavijo. Po vsej dvorani je zadonel vzklk: Slava pokojnemu kralju Aleksandru!

Nato je predsednik Rebek poudaril največjo ljubezen in vdanost obrtnikov kralju Petru II. in vsemu kraljevskemu domu. Krepki »Živio« klici so potrdili njegove besede.

Nato sta bili poslani sožalni brzojavki predsedniku vlade in maršalatu dvora. Brzojavki so podpisali: Josip Rebek, Lovro Pičman, Filip Pristou in Jernej Kopač.

Končno je bilo sklenjeno, da določijo zastopniki vseh obrtniških organizacij sestavo deputacije, ki se udeleži za slovensko obrtništvo pogreba viteškega kralja Aleksandra I.-Zedinitelja.

bino njegove poslednje volje, kateri se hočemo brez pomišljanja pokoravati in jo bomo, če treba tudi s svojo srčno krvjo izvršili.

Umrli je kralj. Ostala pa nam je domovina, lepa in prostrana, ostal je narod, kateremu je ta sveta zemlja izročena v večno last in varstvo. Iz daljne tujine se vrača na domača tla prvorojeni sin kralja-mučenika, da zasede slavni prestol Karadjordjevičev in vodi naš narod po preizkušenih potih, začrtanih od njegovega velikega očeta.

Kvišku srca! Ta klic naj odmeva širom jugoslovanske zemlje v teh najtežjih trenutkih, ki jih preživlja. Neutešni tugi, ki je zajela ves jugoslovanski narod — a še posebej nas Slovence, med katerimi je veliki pokojnik tako rad preživljal srečne ure svojega kratko odmerjenega oddiha — naj se pridruži odtočna in neomajna volja, da bomo oporoko svojega kralja nosili, v svojih srcih in dejanjih, da bomo v medsebojni slogi in ljubezni uredili svoj dom tako, da bo kraljevina Jugoslavija srečna, silna, ponosna in večna. Pred veličino te misli naj se razblinijo malenkostni spori, ki nas morda razdvajajo, in naj prestanejo trenja, ki bi slabila naše sile. Prevelika je odgovornost sedanjega pokolenja pred narodovo bodočnostjo in gorje nam, če se je ne bi v polni meri zavedali! Nesreča, ki nas je zadela, naj strne naše vrste v nepremagljivo armado neustrašnih borcev za veličino, napredek in obrambo Jugoslavije. Njej, ki nam v razburkanih valovih sedanjega časa edina varuje naš narodni obstoj, moramo žrtvovati vse svoje sile, njej posvetiti toploto svojih src. Iz mučeniške krvi, prelite v Marseilleu, naj vzklči je nova doba, doba sloge, vzajemnega dela in resničnega jugoslovanskega patriotizma.

V težkih trenutkih se šele pokaže prava veličina naroda. Oči vsega sveta zro v teh dneh na našo ranjeno zemljo in na nas je, da tudi v tej preizkušnji dokažemo svojo visoko moralno silo, svojo življenjsko voljo in sposobnost. Dostojanstvena bodi žalost, ki je zagnala naša sela in mesta, vredna bodi žrtve, ki jo objokujemo! Brez obupavanja naj se naš narod v tihi pobožnosti pokloni manom svojega kralja, čigar življenjsko delo bo živelo, dokler bo živel jugoslovanski narod. Črne zastave, ki naj se vijejo raz sleherno slovensko hišo, naj povedo svetu, da je legel na to lepo zemljo težek mrak in da je objela naša srca nema tuga. Zbran v svojih organizacijah in ob domačih ognjiščih naj narod s pieteto slavi spomin kralja-mučenika in zajema iz njegovega vzora silo in moč za nadaljnje, domovini posvečeno delo, nad katerim bo trajno bedel in ga blagoslovljal Duh naše nepozabnega in nesmrtnega vladarja.

Večna slava in hvala Aleksandru I., viteškemu kralju-Zedinitelju!

Naj živi Njegovo Veličanstvo Peter II., kralj Jugoslavije!

Čuvajmo Jugoslavijo!

V Ljubljani, dne 12. oktobra 1934.

Dr. Drago Marušič
ban Dravske banovine.

Naš pravi domači izdelek!

Doma in po svetu

Naše zunanje ministrstvo je oficialno naznanilo vsem vladam, da je dne 9. oktobra stopil na prestol Jugoslavije Nj. Vel. kralj Peter II. in da izvršujejo vladarske posle vsled njegove mladoletnosti od pokojnega kralja imenovani namestniki.

Barthou je dejal Titulescuju ob njegovem zadnjem bivanju v Parizu: »Polašča se me strašna slutnja, ki se je ne morem rešiti. Cutim, da bom zelo kmalu in na tragičen način zaključil svoje življenje.« Titulescu mu je skušal prepoditi te temne misli, a Barthou mu je odgovoril: »Mene še nikdar v življenju niso moje slutnje varale in mislim, da me tudi sedaj ne.«

Francoska javnost je silno ogorčena, da je bilo v Marseilleu premalo poskrbljeno za varnost Nj. Vel. kralja Aleksandra. Zlasti potem, ko je bil razvit film o sprejemu kralja, se je jasno videlo, da so bile varnostne odredbe nezadostne. Le tako se je moglo zgoditi, da je atentator mogel preteči celih 20 korakov neovirano. Notranji minister je moral zaradi ogorčenosti javnosti odstopiti, prav tako pa tudi več višjih policijskih uradnikov.

Več dijaških skupin je v Parizu demonstrialo proti policiji zaradi njenih nezadostnih varnostnih odredb.

Francoska policija je izvršila pri vseh znanih jugoslovanskih emigrantih hišne preiskave ter zaplenila tudi več propagandnega materiala. Policija upa, da bo nekatere tovarise atentatorja kmalu mogla aretirati.

Tudi avstrijska policija je izvršila več hišnih preiskav na domu hrvatskih emigrantov.

Vse nogometne tekme v Jugoslaviji so zaradi kraljeve smrti odložene.

Titulescu je po daljši avdienci pri kralju zopet sprejel zunanje ministrstvo, da s tem poudari, da ostane rumunska zunanja politika neizpremenjena.

Levičarska revolucija v Španiji je definitivno zatrta in je vlada popolnoma gospodar položaja.

Glavni ravnatelj poljskega Lipkov filma je bil te dni v Dalmaciji ter je izjavil, da je Dalmacija najbolj prikladna dežela za snemanje filmov, ker najde tu operater vsako ozadje, ki si ga zaželi.

Na češkoslovaško-madžarski meji je prišlo do krvavega incidenta. Mađjarski veleposelnik Ehih je hotel nedovoljeno prekorčiti mejo, se upri češkoslovaškim obmejnim organom ter pri tem ubil čsl. orožnika in carinika.

BLASNIKOVA »VELIKA PRATIKA« ZA LETO 1935 JE IZŠLA LETOS ŽE DEVETDESETIC. Za ta jubilej je prav lepo in primerno opremljena. Znano je, da hočejo imeti Slovenci samo to pratiko, ne samo pri nas doma, temveč tudi v inozemstvu, v Ameriki, Avstriji, Nemčiji, Italiji itd. Ta edino prava in res domača pratika se naroča pri tiskarni I. Blasnika nasled. v Ljubljani.

Dr. Pirčeva sladna kava

je prvovrsten domač izdelek, s katerim pripravite zdravo, izdatno, redilno in ceneno pijačo za Vas in Vaše otroke. Dr. Pirčeva sladna kava je prav prijetnega okusa in jo pijo odrasli kot otroci z užitkom.

Denarstvo

Stanje Narodne banke

Po stanju z dne 8. t. m. so zabeležene te izpremembe (vse v milijonih Din):

Zlata in devizna podloga se je dvignila za 8,5 na 1.952,1; zlata je padla za 5,9, devizna pa se je dvignila za 15,6.

Devize, ki ne spadajo v podlogo, so padle za 0,9 na 52,0.

Vsota kovanega denarja se je povečala za 12,6 na 173,8.

Vsota posojil je padla za 8,9 na 1.824,7, in sicer so padla eskontna posojila za 8,5, lombardna pa za 0,39.

Otok bankovcev se je zmanjšal za 3,4 na 4.294,1, obveze na pokaz pa so narasle za 26,0 na 1.188,3.

Obveze z rokom so padle za 9,4 na 809,5.

Ura splošne stabilizacije valut je bližja, kakor pa se navadno misli. Tako se je ugotovilo na seji bazelske Banke za mednarodna plačila.

Po zadnjem izkazu nemške Državne banke se je otok bankovcev zmanjšal od 3919 na 3773 milijonov mark, zlata podloga se je zvišala za 75 na 78,6, dočim je devizna podloga s 3,9 milijoni ostala neizpremenjena.

Tečaji na svetovnih borzah nazadovali

Skoraj na vseh velikih borzah so v preteklem tednu tečaji nazadovali, le v Stockholmu in Newyorku je bila tendenca krepka. Mednarodni borzni indeks je zato nazadoval od 45,5 na 44,9%. Gibanje tečajev je razvidno iz teh števil:

Koncem 1927 = 100 %.

8.9 15.9. 22.9. 29.9. 6.10. 1934

London	77.8	78.3	78.3	79.3	78.9
Pariz	52.8	51.9	51.3	49.7	48.2
Berlin	32.4	32.5	32.3	32.9	32.1
Milan	87.0	89.1	88.7	89.4	87.6
Praga	58.2	58.7	57.7	57.7	57.1
Dunaj	30.4	30.6	31.1	32.8	32.8
Bruselj	24.7	23.7	22.9	23.6	22.6
Amsterdam	32.8	32.5	32.5	31.9	31.5
Stockholm	11.9	11.8	11.8	11.9	12.1
Curich	37.7	37.8	38.3	38.0	38.0
Newyork	51.4	49.0	51.8	52.8	53.1

»Službeni list«

kr. banske uprave Dravske banovine z dne 13. oktobra objavlja med drugim: Proglas bana dr. Marušiča na prebivalstvo Dravske banovine — Uredbo o dopolnitvi uredbe o sodnem poslovniku za sodišča prve in druge stopnje — Uredbo o monopolskih takсах — Pravilnik o bolniških pristojbinah za zdravljenje v državnih in banovinskih bolnišnicah in bolniških ambulanzah — Izpremembo statuta Osrednjega urada za zavarovanje delavcev — Odločbo, s katero se ukinja pripomba za št. 664, t. 3. a uvozne tarife — Razne razglase sodišč in uradov ter razne druge objave.

Ponudbe

in povpraševanja

Zastopnike za Jugoslavijo iščejo švicarske tvrdke. Razne švicarske tvrdke, ki proizvajajo stroje za tekstilno industrijo (stroje za predenje, tkanje, pletenje in vzenje za vse vrste preje, tehnične potrebščine tekstilne industrije), iščejo zmožne zastopnike za kraljevino Jugoslavijo. Interesenti naj se z navedbo dosedanjega delovanja ter z navedbo referenc zglase pri švicarskem konzulatu v Zagrebu, Draškovičeva ulica 30/I.

Konkurzi in

prisilne poravnave

Razglašen je konkurz o premoženju Frančiške Troha-Medved, trgovke in posestnice v Ljubljani, Cesta na Kodeljevo. Konkurni sodnik Avsec, upravnik mase odvetnik dr. Jaške. Prvi zbor upnikov dne 3. novembra ob pol 9., oglasitveni rok do 17. novembra, ugotovitveni narok dne 23. novembra ob 10.

Narok za sklepanje o prisilni poravnavi, ki jo predlaga »Elektroton«, družba z o. z., v Ljubljani se določa na dan 19. oktobra ob 11. Prezadolženec ponuja upnikom III. razreda 20% kvoto njihovih terjatev v šestih enakih tromesečnih obrokih. Prvi obrok tri mesece po pravomočnosti poravnave.

Konkurz trgovca, gostilničarja in posestnika Leopolda Pristaveca v Jezeru se od-

pravlja, ker ni kritja za stroške postopanja.

V konkurzni zadevi trgovca Jakoba Menarta v Domžalah sprejeta prisilna poravnava se odobruje.

Poravnalno postopanje je uvedeno o premoženju trgovke z modnim in galanterijskim blagom Ivanke Urbančič v Ljubljani. Poravnalni sodnik Avsec, poravnalni upravitelj dr. Krek. Narok za sklepanje poravnave dne 23. novembra ob 11. Rok za oglasitev do 17. novembra. Poravnalna ponudba 40% kvota.

Že v 24 urah

barva, plesra in kemično snaj oblike. klobuke itd. Skrobli

in svetilolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perile

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4-6. Seleburska ul. 8.

Telefon št. 22-72.

»Velika pratika« izšla 90tič

Med Slovenci prav dobro znana Blaznikova »Velika pratika« je letos izšla že 90tič.

O njej se lahko reče, da je našega kmeta naučila branja. Ta pratika je postala slovenski kmetijski družini tako potrebna kot kosa, plug ali brana. Vsaka hiša jo ima, ponekod tudi po več članov družine vsak za sebe.

Tekom dolge dobe 90 let so že večkrat posamezni špekulanti to pratiko skušali ponarediti. Poskušali so z raznimi prevarami, toda vsi ti ponarejevalci so imeli to veliko napako, da so prezrili, da je Blaznikova »Velika pratika« rodila ljubezen do naroda, do kmeta in spoštovanje do njegovega dela.

Ljudstvo je prav dobro občutilo to veliko razliko in je ostalo po gestu »Zvestoba za zvestobo« zvesto Blaznikovi pratiki.

Nekateri kraji Slovenije so bili pred vojno podvrženi izvenslovenskim vplivom in so trgovski agenti širili med ljudstvom koledarje sosednih dežel. V teh krajih je treba sedaj to tujo robo nadomestiti z domačo Blaznikovo pratiko.

Trgovci, ki posredujejo med ljudstvom razno blago, to delo najlaže izvedejo.

Letos se je ta naša staroslovenska pratika podvzela, da ljudstvu prav posebno ugodi.

Poleg koledarske in druge raznovrstne vsebine prinaša izvirno ali pravo podobo Jezusa, tiskano na izbran papir in lakirano, kateri list se lahko odtrga in porabi za malo tablico v hiši.

Za kupce te pratike je založba sklenila z zavarovalnico »Dunav« posebno zavarovalno pogodbo, po kateri plača za vsakega odjemalca pratike tri zavarovalne premije v ljudskem zavarovanju po posebnih, zelo ugodnih cenikih, ako se kupec tekom leta odloči zavarovati se, bodisi za pogrebno, varčevanje ali doto.

Trgovec, ki razproda najmanj 100 komadov Blaznikove pratike, prejme od založništva »Velike pratike« zanimivo leposlovno knjigo po izbiri ali pa 1 serijo razglednic narodnih noš.

Poleg Blaznikove »Velike pratike« izide letos tudi »Mala pratika«, ki obsega koledarski del in lunine spremembe. Ta je namenjena zlasti za tiste kraje, kjer imajo doslej nemško »Neuer Bauernkalender« iz Gradca. »Mala pratika« ima isti obseg, toda je tiskana na boljšem papirju in lepše ter je za 1 dinar cenejša, velja namreč le Din 2-50.

Vljudno prosimo trgovce in njihove trgovske sodelavce, da priporočijo ljudstvu pri nakupu koledarja samo Blaznikovo pratiko.

Veletrgovina A. ŠARABON v Ljubljani

priporoča

špecerijsko blago

več vrst žganja, moko ter deželne pridelke — kakor tudi raznovrstno rudninsko vodo

Lastna pražarna za kavo in mlini za dišave z električnim obratom

Telefon št. 26-66 Ceniki na razpologo!

Pobiranje šolnine

Na vprašanje, ali se za določitev šolnine poleg neposrednega davka vzame v poštev tudi 1% prispevek, ki se pobira na službeni davek, je finančno ministrstvo z dne 30. avgusta 1934, št. 1391, odločilo, da navedeni prispevek ne pride v poštev, ker se ne more smatrati za neposredni davek.

Krojači proti »Tivarju«

Somborski krojači so priredili velik protestni shod proti veletvornici oblek »Tivar« v Varaždinu, ker da jih uničuje ta tvornica tako, kakor čevljarje Bača. Predsednik sekcije krojaških mojstrov Angjelković je razložil stališče krojačev tako-le:

»Tivar« je za nas krojače isto kot Bača za čevljarje. To je nepobitno dejstvo, ki ga je treba podčrtati. »Tivar« je spravi naše krojače v notranjosti že na rob propada, s svojo konkurenco pa dela ogromno škodo tudi krojačem v večjih mestih in tudi v Beogradu. Po vzgledu Bače je začel sedaj tudi »Tivar« odpirati v vseh večjih in tudi manjših mestih in celo v trgih svoje industrijske prodajalnice, ki so grobarji našega stanu.

Če ne bodo odločilni faktorji nič storili proti »Tivarju«, bo ždela krojače ista usoda, ki je že zadela čevljarje. Čisto bodo uničeni tudi v mestih. »Tivar« je najprej začel izdelovati navadne, grobe obleke ter je nato postopoma izpreminjal tip svoje proizvodnje in začel iskati svoje odjemalce tudi med meščani. Tako je delal tudi Bača. Pred nekoliko leti je proizvajal obutev slabše kakovosti, pozneje pa je začel proizvajati tudi boljšo obutev.

Kar se tiče delovnega sistema v podjetju »Tivar«, je ta popolnoma podoben sistemu Bače, o čemer je bilo že dovolj govora v javnosti. V takšnem položaju smatramo za neobhodno nujnost, da podvzamemo pristojni krogi vse potrebno za zaščito ostankov naših krojačev, onih naših malih ljudi, katerim so bila nekdanj pred vojno odprta vrata v vse države Evrope in ki bi morali tudi danes predstavljati procvetajočo skupino našega obrta.

Jz trgovinskega registra

Vpisale so se te tvrdke:

»Martinušić in drug«, tovarna usnja v Ljutomeru, d. z o. z. Obratni predmet: izdelovanje usnja na tvorniški način in trgovina z istim ter s sirovimi kožami. Osnovna glavica v višini 100.000 Din je plačana v celoti. Poslovodja Gjurjo Martinušić, ki tudi zastopa tvrdko samostojno.

»Pavel Kunstek in drug«, tovarna ovratnikov in perila, družba z o. z. v Mariboru. Obratni predmet: Izdelava, predelava, nakup in prodaja perila in ovratnikov vsake vrste in tudi na tvorniški način. Od osnovne glavice v višini 100.000 Din je vplačano v gotovini 65.000 Din. Poslovodja Pavel Kunstek, trgovec v Mariboru, Cvetlična 29. Družbo zastopajo poslovodje, ki so obenem družbeniki samostojno, drugi pa kolektivno.

Ledl & Fabrici, gradbeno podjetje in tehnična pisarna v Mariboru. Javna trgovska družba. Obratni predmet: Izvrševanje vseh v gradbeno stroko spadajočih del in obrtov. Družabniki: Ivan Lebl, arhitekt v Ljubljani in Ervin Fabrici, arhitekt v Mariboru. Tvrdko zastopa arhitekt Ledl samostojno.

Izbrisale so se te tvrdke:

Winter Josip. Obratni predmet: žaga in tvornica papirja, Višnja vas.

Henrich Ratej, mesarija, Vojnik.

Martin Vrečko, zaloga piva, Vojnik — zaradi opusta obrata.

Štefan Vukan, eksportna trgovina z govejo živino in svinjami, Zenkovi — zbog opusta trgovine.

Rudolf Lorber, trgovina z vinom in žganjem, Zgornji Jakobski dol, zaradi prestopa obrata.

Tržna poročila

Mariborski trg

Na sejem z dne 9. oktobra t. l. je bilo prignanih 11 konj, 13 bikov, 102 vola, 382 krav in 12 telet, skupaj 520 glav. Povprečne cene so bile: debeli voli 1 kg žive teže 3-75—4-50, poldebili voli 2-50—2-75, plemenski voli 3—3-50, biki za klanje 3—3-50, klavne krave debele 2-50—3-50, plemenske krave 2—2-50, krave za klobasarje 2 do 2-25, molzne krave 2-50—3, breje krave 2-50—3, mlada živina 3-75—4-50, teleta 4 do 4-50 Din. Prodanih je bilo 383 komadov. — Mesne cene: Volovsko meso I. vrste 8—10, II. vrste 6—8, meso od bikov, krav, telic 5—6, telečje meso I. vrste 8 do 12, II. vrste 5—6, svinjsko meso sveže 10 do 16 Din za kg.

Zagrebski tedenski sejem

Vsled slabega vremena je bil zadnji zagrebški tedenski sejem slabše obiskan od prejšnjega. Cene so ostale v glavnem neizpremenjene, le cene za pitane svinje so se nekoliko dvignile, teleta pa so se podražila za 1 Din.

Dogon: 9 bikov, 330 krav, 10 junic, 106 volov, 14 juncev, 118 tlet, 340 konj in žrebet, 516 prašičev in 468 pujskov.

Cene: biki po 3-50 do 4-25, krave za klanje po 2-70 do 3-50, krave za rejo po 850 do 900 Din (za žival), voli I. vrste po 4-60 do 5, II. vrste po 3-75, bosanski po 2-75 do 3-25, živa teleta po 6 do 7, zaklana po 9-50 do 10, špeharji po 8 do 8-50, pršutarji po 6 do 6-50, zaklani prašiči po 11 do 11-50, pujski do 1 leta po 11 do 11-50, pujski po 60 do 110 za žival, ovce po 6-50 do 7-50, lahki konji po 4000 do 4500 Din par, srednji po 5 in težki po 5 do 6 tisoč Din za par, lahka žrebeta po 1200 do 1300, srednja po 1500 do 1800 Din za glavo. Konji za klanje po 1-50 do 2 Din.

Detelja po 40 do 45, otava po 35 do 40, seno po 30 do 35, slama za steljo po 25 do 30 za sto kil, drva po 75 do 95 za kub. meter, krompir po 0-40 do 0-45 in zelje po 0-30 do 0-50 Din za kg.

Vinski trg v Vršču

Trgatev v Vršču je dokončana. Vina je sicer letos manj ko lani, zato pa je kakovost znatno boljša. Povprečno so pridelali od 15 do 16 hl vina na jutro. Letošnje vino ima manj kisline in več sladkorja ko lani. Cene pa so manjše ko lani. Tako se plačuje mošt povprečno po 70 do 90 par, dočim se je lani plačeval po 1-30 do 1-60 Din. Novo vino se plačuje po 1-50 Din za liter.

ZANATSKA BANKA

KRALJEVINE JUGOSLAVIJE A. D., PODRUŽNICA LJUBLJANA
TELEFON ŠT. 30-20

podeljuje obrtnikom in obrtnim podjetjem
menična posojila,
kredite na tekoči račun,
posojila na zastavo državnih
vrednostnih papirjev

do najvišjega zneska Din 250.000.—

Sprejema vloge na hranilne knjižice in tekoči račun, katere izplačuje brez vsakih omejitev. // Interesenti dobe informacije ustno ali pisмено pri Zanatski banki Kraljevine Jugoslavije A. D. podružnici v Ljubljani